

ČESKÉ TEMNO

VELKÁ ANTOLOGIE ČESKÝCH HOROROVÝCH PŘÍBĚHŮ
SESTAVILA KRISTINA HAIDINGEROVÁ

2024

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG

ČESKÉ TEMNO

Sestavila Kristina Haidingerová

Text © Martin Jiroušek, Miroslav Pech, Otomar Dvořák, Vladimír Pospíchal, Argonantus, Svatopluk Doseděl, Alexandra Haverská, Pavel Renčín, Anna Šochová, Ondřej Kocáb, Honza Vojtišek, Renata Bočková, Božena Čechalová, Hanina Veselá, Petr Boček, Lenny Ka, Kristina Haidingerová

Ilustrace (obálka a vnitřní) © Jiří Dvorský, 2021

Grafické zpracování obálky © Michal Březina, 2021

Redakce: Tierra Xaver, Kristina Haidingerová

Korektury: Tierra Xaver, Martin Štefko

Sazba fyzické knihy: Michal Březina

Sazba eknihy: David Konečný

Vydalo nakladatelství Martin Štefko – Golden Dog v roce 2024

Svatojanská 703, Velešín, 373 82

www.goldendog.cz

1. vydání

ISBN 978-80-88635-96-3 (PDF)

ISBN 978-80-88635-97-0 (EPUB)

ISBN 978-80-88635-98-7 (MOBI)

*Obrazy jsem strhal,
blbě se dívaly.
Lustry jsem sundal,
stále se kývaly.
S nikým nemluví,
čas je do počtu
a já se poddávám nejasným snům...*

Tomáš Marton

A stane se všechno, čemu není zabráněno.

Ivo Fencel

OD GOTICKÝCH KOBEK K SOUČASNÉMU HORORU

Máte sen. Pronásleduje vás obrovská ruka v brnění na konci dlouhé chodby zámku. Probudíte se ve zdech starobylého hradu, bloudíte v jeho podzemí. Pomalu se naplňuje záhadná věštbá. Kolem vás visí vzdychající a ožívající obrazy, dveře, které se samy otevírají a zavírají (vyrůstal jsem v tom, i když bez duchů), v komnatách vlají bílé paní, proměňují se kostlivci v mnišském hábitu, zjevují se strašidelní rytíři. Zámek sám je plný propadlišť, tajných chodeb a ponurých sklepů.

Tu ruku najdeme třeba u Jiřího Trnky a jeho pověstného trezorového snímku téhož jména nebo v surrealistické eskapádě *Zaniklý svět rukavic*, ale třeba i v neodolatelně strašidelném *Tajemství hradu v Karpatech*, nemluvě o paradokumentu Jana Švankmajera, nebo v děsuplné animované grotesce *Pomsta Jiřího Brdečky*. Vyskytuje se ale také v desítkách jiných českých filmů anebo literárních povídek. Může jí dělat společnost oko bez víčka nebo scvrklý mumifikovaný pařát. V této antologii motiv ukazující končetiny novodobým, syrovým způsobem variuje povídka *Počítání rukou*.

Otrantský zámek, tak nějak vypadal ukázkový gotický horor v Anglii 18. století. Na jeho tradici navazuje česká romantická próza, nápaditě zkrížená s racionální větví hororu. Tatáž, která vznikla paralelně s odnoží nadpřirozenou – duchařskou. Jména jako Christian Heinrich Spiess (kvalitnější předchůdce Stephena Kinga, Němec žijící a tvořící v Čechách), obrozenci jako Václav Rodomil Kramerius, Jan Hýbl (autor první české hororové antologie), Josef Jiří Kolár (*Pekla zplození*), Karel Sabina (*Hrobník*), ale i řada dalších klasiků české literární scény pomohla vytvořit silnou „gotickou“ hradbu. Stačí v ní zalistovat, vždy něco zásadního vypadne, ať je to klíčový překlad *Železná košile* (1831) anebo jeden z tehdy nejčastěji vydávaných hororů u nás *Hrabě Rožm-*

berk (1810), ale třeba i nádherná záležitost z česko-německého prostředí *Hrůzozonové noci na Tollenštejně aneb Kostlivce*.

Trachta, Weil, Hynek, Schallek, Bensinger atd., „krvaví“ nakladatelé, se pak v druhé polovině 19. století zasadili o rozšíření poetiky, kde to gotickou atmosférou dýchá jedna radost a z hlubin nedohledných katakomb číší pravidelná dávka kvílení. Vznikl fenomén Dáblových knih, hnisající rána do řad církve, zaslepenými osvícenci ovšem upalován „zaživa“ na hranicích. Stejně tak byl horor likvidován za doby šedého moru komunistické totality, prostě nevhodná četba.

Při psaní *Černého bodu, historie hororu v českých zemích* (Promtluv, 2015) mě motivovala touha ukázat, že nikoliv jen strašidelné historky, ale celistvě působící hrůzostrašné a děsivé scenerie, mnohdy rozsáhlé a rafinované pasáže, najdeme hluboko v kořenech české scény. Zvláště záhy po formování dodnes moderních žánrů (kolem roku 1816–1818) v ní existovala řada překladů, které nabídlly potřebnou inspiraci. Samotné domácí prostředí bylo zásobárnou pro celou škálu hrůzyplných motivů od katů, hrobníků, utíkajících oběšenců až po bílé paní, upíry, mury, moráky a kdo ví jakou ještě havěť.

Na přelomu 19. a 20. století se z gotické bílé paní stává pragmatická černá dáma, hrůza proniká z osamělých lokací do víru velkoměsta nebo do exotických končin. Přesto gotický horor koexistuje, stačí jmenovat tvorbu novoromantika, dekadenta a homosexuála Jiřího Karáska ze Lvovic, helénské satanisty Josefa Šimánka, okultního Emanuela z Lešehradu, děsivě venkovský horor Jiřího Sumína a řadu dalších. Patrný je silný vliv německé kultury vyrůstající paralelně vedle české: Ewers, Spiess, Spunda, Meyrink... Autoři, kteří adaptují světové motivy do českého prostředí, jako třeba Felix Achilles de la Cámara, vytváří vlastní svět pseudogotického hororu, který se již neodehrává na opuštěných hradech a zámcích (a že jich přitom v Česku stále je).

Jedním z epicenter dnešního hororu, nebo představy o něm jakožto o žánru, je jih Česka, kolem Českých Budějovic, kde v dřívějších dobách vzkvétal okultismus, ale také Praha a středočeská Příbram, kde dnes bují aktivity HorrorConu. Stojí u zrodu i této experimentální antologie současných tvůrců. Kobky, katakomby, hrady, šibenice, prokleté rody, intriky, kostlivce, duchy v něm v souladu se současnými trendy vystřídaly dobrodružnější a akční prvky, i když i ony jsou někdy zasazeny do venkovského

prostředí (*Synek, Revenant Rappoltštejnský, Zuby, Zabrada, Netvor*). Přesto nastalo střízlivější 21. století, které ve svém ateismu nepůsobí při dovolávání se božích zákonů zrovna nejpřesvědčivěji. Na čtenáře tak dotírají daleko více ohleduplnější halucinace, opuštěné domy, chátrající budovy a infernální bezdomovci, potměšilí Romové, ale i notně morbidní scény, staromódně neukojená sexualita. K potěšení zde najdeme i poctu klasické antologie anglosaské produkce *Tichá hrůza* (*Autobus, Skokani, lovecraftovský Přístěnek*), lehce nás znechutí postavy, co řeší svou posedlost stravovacími návyky (*Hlad*). Honoráře místních autorů mnohdy vydají jen na základní potraviny.

Když nejsou nablízku hrady, zaujme autorova vynalézavost, včetně parafráze moderního urbanfolklóru (*Člověk v kůži vázaný*, který je skvostnou poctou nejen světu klasiků prvorepublikového českého hororu, ale i sžíravou satirou na současný svět jejich sběratelů, pobaví i jednohubky rozvádějící novodobá zlidovělá strašidla žeroucí hlavně Pražáky – *Zatracený*). Pořád, už od obrovského úspěchu Spielbergových *Čelistí*, fungují v hororu tradiční klišé, jako je motiv obavy ze sežrání zaživa (ponuře surreální *Zuby*, masopustní veselí v *Ti, co neumírají*) nebo už posmrtné konzumace. Tradiční anekdota z prvotně nevinného výletu *Hlad*. O tom, že nás něco obludného zbaští, přesvědčuje i zpočátku idylická *Zabrada*. I po více jak století čeští tvůrci spolehlivě využívají modely izolace v nepřátelské přírodě (variace na botanický horor, opět *Zabrada*). Je až s podivem, jak se česká krajina zdá celkově nepřátelská (*Hagen, Batalión* atd.). Není věru radno potulovat se ani dnes o samotě ve 21. století české hrůzy.

Český horor pracuje ve většině případů s ustálenými atributy scény. Tvůrci mají v oblibě žánrové nebo subžánrové postavy, úspěšně se jich drží upíři, vlkodlaci, sem tam duchové, častěji lidožravé zombie, beztvary sliz, kanibalství vlivem okolností, jejich postavy zakoušejí důsledky nedobrovolného mateřství (*Synek*). Český horor od doby Kramerie doznal změn, o to více je paradoxní, jak v něm i po století přetrvává tradiční a až v podstatě „jižanský“ katolicky mravní ponaučení: Nelez kam nemáš, schramstne tě, co nečekáš, nebo spíše, co nechceš. Budeš trpět. A o to tady svým způsobem jde. Tedy hodně štěstí při následující hororové mši, peklo se totiž otevírá právě na následující stránce.

Martin Jiroušek

ZUBY

MIROSLAV PECH

Šestnáctiletá Eliška už slyšela pár strašidelných historek a často se modlila ke svému andělovi strážnému, aby ji nic z toho nepotkalo.

Její anděl strážný si nejspíš dopřával hodně dlouhého šlofika. K masakru došlo krátce před Štědrým večerem.

* * *

Eliška nemluvila. Ne že by se jí nechtělo, prostě to nedokázala. Byla prohlášena za němou a tím pádem i duševně zaostalou osobu. Navzdory tomu ji lidé z osady přijali mezi sebe. Moc si jí nevšimli, a pokud už na ni přece jen někdo promluvil, bylo to, jako kdyby hovořil k neškodnému idiotovi.

Dům patřil dědečkovi a dívka do něj po jeho smrti začala chodit. Nechtěla už poslouchat tiché dialogy rodičů doléhající k ní za pozdních večerů, když si staří mysleli, že dcera spí. Strachovali se o její budoucnost. V osadě Elišku všichni akceptovali, ale kde vzít jistotu, že to tak zůstane i po smrti rodičů? Lidské srdce je plné temných chodeb a kdo ví, jak se k odlišné dívce osadníci zachovají, až už na ni matka s otcem nebude dohlížet. Eliška jim chtěla ukázat, že nepotřebuje, aby na ni někdo dohlížel, že není jiná, že není zaostalá. A právě proto se rozhodla přestěhovat do dědečkova domu a zařídit si ho podle sebe. Aby jim předvedla, že se o sebe dokáže postarat a že nemusejí mít strach o její budoucnost.

Do dědečkova domu chodila potají. Už druhou noc procházela se svíčkou v ruce ty tři chladné špinavé cimry a představovala si, jak by to tu mohlo s trochou vynaloženého úsilí vypadat pěkně a útulně. Věřila tomu. Samu sebe přesvědčila, že to zvládne. Ale právě té druhé noci se do osady vrátil Václav Jaroš a rozpoutal peklo na zemi.

Slyšela vrzání podrážek. Někdo procházel kolem domu. Sfoukla svíčku a tiše se přikradla k oknu. V měsíčním světle viděla postavu zachumlanou v kožichu, jak jde k chatrči patřící Jarošům. Poznala ho podle chůze. Před lety se z valníku uvolnila kláda a přerazila mu nohu. Od té doby kulhal. Byly to asi dva roky, co se rozhodl odejít do města. Chtěl utéct od lidí, které v duchu označoval za zdegenerované šmejdy. A teď se vrátil. Zastavil se přede dveřmi a zaklepal na ně. Po chvíli se otevřely. Emil Jaroš si svítil petrolejkou a na sobě měl potrhanou noční košili. Za ním se krčila vyhublá Jarošová.

„Co tu tak stojíš? Pojď dovnitř,“ poručil otec synovi a ten mu vyhověl.

Když o pár desítek minut později vyšli všichni tři ven, byli jiní. Václav se přesunul k sousednímu domu. Žena s mužem si vzali na starost dva další. Nechali se pozvat dál, a když pak vyšli ven, byli majitelé domu stejní, jako jejich návštěvníci. Šaty měli nasáklé čerstvou krví. Těm, kteří spali nazí, stékala po holé kůži – od prokousnutého hrdla přes prsa až ke genitáliím.

Nemohla křičet, aby osadu varovala. A kdyby vyběhla ven, skončila by stejně jako ostatní. Přeměnit důvěřivé obyvatele zabralo sotva půl druhé hodiny.

Zbyla jen Eliška.

Po zbytek noci pozorovala, jak se všichni sousedé, včetně jejích rodičů, plouží kolem domů a zvedají vytřeštěné oči a dokořán otevřená ústa k hvězdami poprášené obloze. Na lesklé bílé tváře jim dopadalo měsíční světlo. Brodili se sněhem a vrčeli. Nakonec pobili zvěř. Všechny koně a dobytek. Taký psy, kteří po celou dobu nepřestávali štěkat.

Krátce před úsvitem zalezli do domů a už nevyšli. Tedy alespoň za denního světla. Ani Eliška si netroufla opustit dědečkův dům. Podle všeho šlo o upíry. Nijak ji neuklidnilo, že přes den spí. Nebo se to aspoň říkalo. Byla svědkem vraždy svých rodičů. Viděla, jak dvanáctiletý Tonda klepe na dveře jejich domu, něco jim říká a oni ho zvou dovnitř. V tu chvíli chtěla vyběhnout do nočního mrazu a mávat na ně, kopat do chatrných zdí dědečkova domu, poskakovat na místě, prostě cokoli, jen aby je varovala. Otec si v té tmě nemohl všimnout nehybných stínů nalepených u zdí ostatních chalup. Nebo si

jich všiml, ale byl natolik zaskočený chlapcovou přítomností, že jim nevěnoval pozornost. Možná si myslel, že chlapce pronásledují, a aby ho ochránil, pozval Tonda dál. Anebo to bylo úplně jinak. Eliška jen viděla, jak Tonda mizí za dveřmi, a když pak vyšel ven, následovali ho přeměnění rodiče.

Měla by odsud zmizet, jenže bez koně to nebude jednoduché. Denní teploty se pohybovaly hluboko pod bodem mrazu, navíc vydatně sněžilo. První vesnice se nacházela kilometry daleko a podle toho, co jí otec vyprávěl, nebylo o co stát.

„Válka sice oficiálně skončila,“ říkal, „ale ve skutečnosti pořád trvá. Lidi ji maj v sobě, chtějí krev a tahle touha je pro ně až příliš silná na to, aby ji dokázali potlačit.“

Podobné věci slyšela i od jiných. Hrůzné zkazky o životě za pomyslnou hranicí osady. Příběhy o krvavých zvěstvech, hříšných myšlenkách proměněných v ještě hříšnější činy.

„Jsi tak maličká,“ povídala jí matka, a přitom ji hladila po řídkých umaštěných vlasech. „Co by sis jen počala v tom špínou zaneřádném a nemocí nakaženým světě?“

Eliška měla strach z příšer, ve které se proměnili lidé z osady. Ale snad ještě větší strach chovala ke špínou *zaneřádnému a nemocí nakaženému* světu, o němž rodiče – a nejen oni – tak často hovořili. Za ty roky se v osadě našlo pár odvážlivců, kteří, přemoženi zvědavostí, opustili domovy a vydali se na cestu. Většina se nikdy nevrátila, a právě jimi se osadníci vzájemně děsili. Jako kdyby odmítali třeba jen zadoufat, že všichni ti odpadlíci našli štěstí. Podle osadníků k tomu nedošlo. Svět je zlá příšera s věčně otevřeným chřtánem, která s oblibou polyká prosté a mírumilovné děti boží. Toto tvrzení čas od času potvrdil některý z těch, kterým se podařilo vrátit. Jeden byl ošklivě zmrzačený – na pravé ruce mu chyběly dva prsty a někdo mu odřízl rty. Tvrdil, že v ten večer, kdy se mu to stalo, navštívil hospodu. Někde ztratil – nebo mu ho spíš kdosi ukradl – křížek, tak navštívil to ožralecké doupe v naději, že mezi hulákajícími ztracenci přece jen narazí na někoho, kdo by mu prodal nový.

„Ta prasata mě připravila o prsty a...“ Pozvedl zmrzačenou ruku k ústům a bříšky zbylých prstů se dotkl zahnědlých zubů. Potom se rozplakal.

Ve městech vás okradou. Vynadají vám. Zmlátí vás, znásilní a připraví vás o veškerou důstojnost. Když na to Eliška pomy-

slela, zachvěla se odporem. Pohlédla ke kříži, který se tyčil před domem rodiny Františka Jiráska, u něhož každou neděli všichni poklekali a modlili se za zdraví své a svých bližních, za zdraví hospodářských a lesních zvířat, za stromy a travu, za klid a pokoj, jichž se dožadovali pro své zemřelé a v neposlední řadě za duše těch, kteří opustili rodný kraj.

Odpoledne vzala sekeru a rozbila stůl, jímž následně zatopila. Spořádala pár kousků sušeného masa a sklenici zavařených třešní, kterou našla ve spíži. Na hladině už sice plavala plíseň, ale Eliška byla příliš hladová, než aby se tím nechala odradit.

* * *

Příští noc ji vyčenichali. Stáli před dědečkovým domem a zírali na dveře a okna. Pak jeden z nich vykročil a zaklepal. Celou dobu je pozorovala. Věděla o všem, co se venku děje. I tak sebou při tom zvuku trhla.

Netušila, jak dlouho tam stáli a pozorovali dům, ale pak se v jednu chvíli začala skupina pomalu rozpadat. Někteří zamířili do lesů, pár jich obloukem minulo kříž a vydali se na zasněžené pole – mezi těmi byli i dívčini rodiče. Přešla k jinému oknu a sledovala zmenšující se postavy kráčející přes rozlehlou bílou planinu a bořící se do sněhu. Pak se svalila na dědečkův rozvrzaný kavalec a po bůhví kolika probdělých hodinách konečně usnula. Probudilo ji klepání na dveře. Na okamžik zapomněla, kde je, a už chtěla začít tlouct do zdi, aby přivolala matku, když si vzpomněla...

Dovlekla se k oknu. Tentokrát tam spolu s nimi čekal ďábel. Stál na všech čtyřech, porostlý krví slepenou srstí a s odulým břichem. Měl tělo jelena – podivně zdeformované, navíc bylo víc než patrné, že se v něm něco pohybuje. Cizorodý vetřelec, který svého nedobrovolného hostitele co nevidět roztrhá na kusy a ukáže svou zřůdnou tlamu. V místě, kde by za běžných okolností seděla hlava zvířete, na Elišku vrčela zdánlivě lidská ďáblova tvář. Potácel se na vratkých nohách s potřhanou kůží a vrážel do ostatních. Z lesa vyšla postava s obrovskou jelení hlavou a mohutným paroží – po holém mužském hrudníku a bílých ramenech stékala krev. Dívka zapomněla dýchat. Zvedla ruce k neexistujícím nadržům, propletla prsty a v duchu spustila modlitbu. Ďáblovo tělo se zachvělo. Z boku se

mu odloupl plát kůže, do mrazivého nočního vzduchu vystřelila ruka a hned po ní, jako obludný slepý červ s cvakající čelistí, hlava. Obrovské tělo se skácelo do sněhu a ze zvířecích útrob vylezli dva upíři pokrytí krví a vnitřnostmi zabitého jelena. Další upír si sundal jelení hlavu. Nabodl ji na kříž, po kterém ostatní zrůdy vrhaly exkrementy, jež si vytlačily do nastavených dlaní. Kouřilo se z nich, jako z čerstvě vařeného ovaru.

Eliška modlitbu nedokončila. Došla k závěru, že Bůh ztratil nad osadou moc a velení převzal ďábel.

Upíři nadále postávali před domem a vrčeli na zamčené dveře. Eliška mezi nimi našla matčin obličej, a právě v ten moment se rozhodla.

Otočila klíčem, vzala za kliku a otevřela dveře. Jako na povel se k ní upíři nahrnuli a Eliška couvla dál od prahu. Odhodlání ji přešlo. Upírali na ni mrtvé oči, ohrnovali rty a vydávali děsivé savé zvuky. Teď už jim nic nestálo v cestě. Mohli se na ni vrhnout a roztrhat ji na kusy. Jenže to neudělali. Vzpomněla si na sousedy, jak důvěřivě vyslovili pozvání. Někteří vyšli před dům...

Eliška byla němá. A strach měla příliš velký na to, aby se odhodlala vyjít jim vstříc. Pozpátku došla k houpacímu křeslu. Posadila se na něj, natáhla se pro deku a ovinula si ji kolem ramen. Pozorovala upíry a oni pozorovali ji.

A pak se s nadcházejícím úsvitem odebrali ke spánku.

* * *

Ráno navštívila rodiče. Matku našla ve skříni. Seděla tam zkroucená se zavřenýma očima, nedýchala. Otec ležel pod postelí s rukama pokojně složenýma na břicho. Z pokoje si vzala milovanou panenku, kterou jí otec vyrobil. Strčila ji do vaku a přidala k ní trochu jídla, které našla v komoře. Pak se vydala do několika dalších domů. K tetě a strýci, k panu Havlíčkovi, který vychovával osmiletého sirotka, za rodinou Jirousových. Nikdo z nich nedýchal. Přesto se měli už za pár hodin probudit a vyjít do noci.

Rozhodla se odtáhnout těžké jelení tělo blíž k lesu, aby se na něj nemusela dívat. Jenže bylo přimrzlé a dívka to po několika marných pokusech vzdala. Sundala aspoň hlavu z kříže a v podpaždí ji odnesla do lesa a zahrabala do sněhu. Dolehl

k ní tichý šmátravý zvuk. Přikrčila se a pohledem rychle přejela po kmenech stromů, připravená na okamžitý útěk. Něco zahlédla a pomalu k tomu zamířila.

Dvanáctiletý Tonda ležel na zemi s nohou chycenou v železné pasti. Zuby pronikly kůži a zahryzly se do holenní kosti. Okolo jich muselo být mnohem víc. Osadníci je používali k lovu zvěře. Eliška se jich děsila, nejednou byla svědkem, když se některé zvíře chytilo do otcovy pasti. Pokoušela se těm ubožátkům pomoci, ale nikdy se jí to nepodařilo.

Málem ho ani nepoznala. Kůži na obličejí měl seschlou a svráštělou jako stoletý stařec. Tvář mu zčernala. Všimla si jeho na kost vyhublých prstů, jak pomalu šátrají po sněhu. Umíral. Už podruhé. Z těla stoupal slabý kouř, jak ho spékalo denní světlo. Odmítala uvažovat nad tím, jak dlouho už to musí trvat. Prasklé bulvy mu zamrzly v očních důlcích, přesto se zdálo, že ji vidí. Zcela jistě dívku slyšel přijít. Otočil hlavu jejím směrem, nepatrně zvedl ruce a vztáhl je k Elišce. Hladově vycenil zuby.

Když za ním přišla podruhé, měla s sebou sekeru. Musela seknout pětkrát, než se jí konečně podařilo oddělit hlavu od těla. Navzdory tomu se tělo pořád hýbalo. Ještě srdce, uvědomila si. Začala chlapce sekat do hrudníku, dokud neprorazila kosti a nedostala se ke slabě bijícímu srdci, které pak položila na pařez a navždy ho umlčela. Chlapcovo zohavené tělo a hlavu nechala tam, kde byly. Už neměla sílu se o ně postarat. Zkoušela rozevřít čelisti železné pasti, ale nedokázala to. Promrzlá se vrátila do dědečkova domu a zatopila si.

Když se ostatní probudili, Eliška spala. Do snů se jí vkrádalo neustálé vrčení a klepání na dveře. Byly to zlé sny. Plné krve a smrti.

Když se v noci probudila a vyhlédla ven, bylo tam ticho a prázdno. Přešla k oknu s výhledem na severní stranu a upřela oči na měsícem ozářenou zasněženou louku. Netušila, jak dlouho tam stála – ztratila ponětí o čase – když uviděla prchající srnu se dvěma koloušky, pronásledované příšerami. Zničehonic se pár metrů před zvířaty zvedla tři těla do té chvíle ukrytá pod sněhem. Dřív než stačila zmatená kořist jakkoliv zareagovat, upíři se na ni vrhli.

Eliška se vrátila na kavalec, lehla si a kolena přitáhla k bradě. Jako dítětko ve zdánlivém bezpečí matčina lůna.

Opakovaně se v myšlenkách vracela k Tondovi. Museli kolem chlapce procházet – všimla si množství stop. Přesto mu nikdo nepomohl. Rozhodla se, že je zničí. Jednoho po druhém v jejich vlastních domech. Neměla nejmenší tušení, co bude následovat. Nejspíš zůstane jediným člověkem v osadě, aspoň dokud se neobjeví někdo další. Bude věřit jejímu příběhu? Nebo ji pověsí na nejbližším stromě coby odpornou vražedkyni? Pak si vzpomněla na Václava, který se vrátil proměněný. Znamenalo to jediné, někde tam venku jsou další a dost možná přijdou. Bude-li to v jejích silách, vypořádá se i s nimi.

Ze zdi sundala dědečkův bajonet a vytáhla ho z pochvy. Čepel se zaleskla – odrážela dívčinu tvář. Eliška odvrátila pohled, nepoznávala se, jako kdyby sledovala cizího člověka.

Vyšla z domu. V jedné ruce držela sekeru, v druhé bajonet. Vzala Boha na milost a poklekla u kříže pokrytého krustou výkalů. Krátce se pomodlila. Opodál ležel betlém, který vytvořil řezbář Janda. Stvůry ho rozkopaly. Zvedla betlém a položila ho k patě kříže. Posbírala figurky a po paměti je vrátila na svá místa.

Poté vstoupila do prvního domu. Našla muže v bunkru, který si vytvořil z částí nábytku. Popadla ho za nohy a vytáhla ven. Pak mu dvěma ranami zatloukla bajonet do srdce. Tvář muže v jediném okamžiku seschla a jako zmačkaný pergamen těsně přilnula k lebce. Potom dívka zvedla sekeru a usekla mu hlavu.

Potom navštívila Jarošovy. Napřed zabila spící manžele, oba leželi v ložnici pod postelí. Václava našla ve sklepě. Vystoupala zpět do chodby a z háku sejmula petrolejovou lampu. Zapálila ji a sešla do sklepa. Prohlédla si tvář mladíka, který do osady vnesl prokletí. Zkoušela si ho vybavit z předešlého života – života bez upírů – a kdovíproč se jí vracela jediná vzpomínka na moment, kdy Václava viděla močit u stromu. Stál zády k ní, o tlustý kmen se rozstříkoval žlutý proud a dřeváky mu tmavly sprškou kapek. Připomněla si pohyb Václavovy paže, když si oklepával úd – některé ženy se smíchem přirovnávala mužská přirození ke krocaním krkům – jak se mírně předklonil a nasoukal si ho do kalhot, zatímco si v křoví ukrytá Eliška tiskla dlaně na studem zrudlé tváře.

Zatloukla do mladíka bajonet, zkrátila mu tělo, zvedla se a šla zas o dům dál.

A takhle pokračovala, dokud – k smrti vyčerpaná a třesoucí se – nestála v ložnici rodičů. Otevřela skříň, o krok couvla a zahleděla se na matku. Představila si, jak ji chytá za vlasy a vytahuje ze skříně.

Sedla si ke zdi, a zatímco se do ložnice vkrádala čím dál větší tma, nepřestávala plakat. Měla dojem, že matka pohnula rukou. Až pak jí došlo, že venku padá soumrak. Zvedla se, vyběhla z domu a utíkala se schovat k dědečkovi.

* * *

Té noci stáli rodiče venku sami. Vřeli a hladově pozorovali dívku v okně. Eliška je nedokázala zabít. Se všemi ostatními skoncovala bez mrknutí oka, zůstali jen matka s otcem. Nevypadali, že by je ztráta ostatních nějak citově zasáhla. Eliška si pomyslela, že jejich problém zřejmě spočívá právě v nedostatku citu. Opět se jí do mysli vkradly stopy vedoucí kolem umírajícího chlapce. Její rodiče – skuteční rodiče – takoví nebyli. Chtěla si uchovat vzpomínku na dobré a spravedlivé lidi, kteří se o ni starali a vychovávali ji, jak nejlépe dovedli, ať už to znamená cokoliv.

„Musíš nás ctít,“ kladla jí matka na srdce, „protože mi tě taky ctíme.“

„Pamatuj si, že dokud budeme naživu, nic se ti nestane,“ připomínal jí otec a v jeho teplém dechu se mísila vůně tabáku a kořalky.

Matka se za Elišku večer co večer modlila. Děkovala Bohu za milost, kterou udělil její dceři – že Elišce kromě hlasu a části rozumu nevzal něco jiného. Někdy, když byl otec hodně opilý, vyčítal dceři, jaká je. Chtěl zdravé dítě, nejlépe syna, který by uměl vzít za práci, jemuž by se nebál jednou odkázat veškerý majetek. Místo toho se dočkal němeého omezení, a ještě k tomu dívky. Když se mu myšlenky opět vyjasnily, styděl se za sebe a za to, co Elišce řekl. Neprosil ji o odpuštění, tak daleko by nikdy nezašel, koneckonců, s takovou záležitostí se člověk obrací výhradně k Bohu. Ale snažil se jí své chování nějak vynahradit. Třeba panenkou, kterou si Eliška nyní, při pohledu na to, co se stalo z jejích rodičů, tiskla k prsům, a přitom pohybovala němými rty.

Musí je toho trápení zbavit. Tohle nejsou lidé, které znala – a už nikdy nebudou. Pomůže jim stejně, jako pomohla

ostatním. Propustí duše, jež jsou někde hluboko uvnitř stále uvězněné, a těla spálí. Možná by mohla zapálit všechny domy, proměnit je v hromady popela. Měla by zničit tohle prokleté, ďáblem poznamenané místo, a odejít... do jiného pekla.

Zachráním vás, pomyslela si a krátce nato usnula.

* * *

Ráno bylo šedivé. Venku chumelilo a domy se ztrácely v husté bílé mlze. Někde tam nahoře existovalo slunce, žluté, zářivé, a Eliška si přála ho ještě někdy spatřit. Napadlo ji, že rodiče mohli v tomhle počasí zůstat někde venku a počkat si, až vyleze. Copak by jim mohlo i takhle slabé světlo ublížit?

Čekala celé dopoledne. Včerejšek jí dal zabrat, paže měla namožené, že je sotva dokázala zvednout, mysl se rozpadala a srdce krvácelo. K obědu snědla uzenou klobásu a kousek tvrdého chleba. Odpoledne přestal padat sníh a nebe se trochu vyjasnilo. Eliška uložila panenku na dědečkův – teď vlastně svůj – kavalec, přikryla ji tlustou a starcovou močí načichlou perinou, sklonila se a políbila ji na dřevěnou tvářičku.

Dokud budeš se mnou, nic se ti nestane. Pamatuj si to. Nesmíš mě opustit, jinak zabloudíš v temnotách a už nikdy nenajdeš cestu ven.

Hodila si přes ramena těžký kožich, popadla sekeru s bajonetem a přešla místnost.

Zavřela oči, nadechla se a položila dlaň na kliku. Venku přede dveřmi ležel sníh, musela se do nich opřít celou vahou, aby se jí je podařilo otevřít aspoň na úzkou škvíru, kterou se jí podařilo protáhnout.

Udělala dva kroky a při třetím narušilo hluboké ticho ostré cvaknutí. Eliška strnula. Pohlédla dolů. Nohu jí svíraly zuby železné pasti. Dívkou projela omračující bolest. Spadla na zadek a rozevřela ústa dokořán. Nevyšel z nich jediný zvuk. Rukama sevřela špičaté čelisti a pokusila se je roztáhnout, aby si osvobodila uvězněnou nohu. Ani s nimi nehnula, jen si způsobila ještě větší bolest. Sníh se barvil do červena. Zuby pronikly látkou šatů, tenkou bílou kůží a zaryly se do kosti. Přesně jako Tondovi. Přesně jako všem zvířatům, nad kterými Eliška ronila slzy.

Položila se na záda a znovu jí projela ostrá bolest. Ztěžka vydechla a sevřela si rukama stehno, protože měla pocit, že

to pomáhá. Pokusila se odplazit zpátky do domu, ale řetěz v oku pasti se napnul a zabránil jí v dalším pohybu. Natáhla ruku. Vzdálenost od konečků prstů ke dveřím byla dobrého půl metru. Pár minut počkala a pak si pomalu opatrně sedla. Řetěz ležel pod sněhem. Vyhrabala ho a pokusila se dostat k jeho konci, ale to se jí nepodařilo. Řetěz vedl pod schody a musel být uzamčený kolem jednoho z trámů. Vše pokrývala těžká vrstva sněhu, neměla by šanci se k zámku dostat, ani kdyby ho viděla. A pokud by se jí to přece jen podařilo, jak by ho odemkla?

Vzala za čelisti a opět se je pokusila rozevřít. Z ran se vyřinula teplá krev. Eliška se zhroutila do sněhu, tělem jí otřásaly vzlyky.

* * *

K večeru začalo sněžit. Každý centimetr dívčina těla naříkal zimou. Uši, tváře, nos a špičky prstů jí zčernaly omrzlinami. Zranění už dávno přestalo krváčet. Krev se přeměnila na led, rána však stále bolela. Šlo o jediné místo, ze kterého dívka cítila teplo. Vlastně měla spíš pocit, jako kdyby jí pod lýtkem hořel oheň. Pažemi se objímala kolem ramen a nepřestávala se třást. Kvůli tomu viděla všechno rozmazaně. Skoro jako kdyby jela na voze, který koně táhnou přes cestu plnou kamení, ale tohle bylo ještě stokrát znásobené. Před očima se jí trásl vysoký kříž se synem Božím a drobná šmouha pod ním – betlém. A tehdy si uvědomila, že je Štědrý večer. Tedy nic, co by jí pomohlo dostat se ze sevření železných zubů, to opravdu ne, jen byla po dlouhé době schopná dát dohromady souvislejší myšlenku.

Někdy je považovala za hloupé – i když děsivé – tvory, kterým jde pouze o jídlo. A snad něco jako dobrý pocit z utrpení a strachu, jež vzbuzují u svých obětí. Věděla, že to tak není. Nosili v sobě jakousi zrůdnou inteligenci, která je nutila dělat věci, jako vlézt si do mrtvého jelena a v jeho těle pak pochodovat před Eliščiným domem. Nebo napíchnout jelení hlavu na kříž. Nebo hnát srnu a její koloušky do pasti – i když to byl spíš instinkt přežití, upíři *potřebovali* jídlo. Možná je bavil pohled na Tondu uvízlého v železných zubech. Představila si, jak nad ním stojí a cení ostré špičky v příšerných úsměvech.

Možná.

Možná...

Zrůdná inteligence a potřeba jídla. Každý – dokonce i upír – uměl zacházet s železnou pastí. Kromě Elišky. Ta je nenáviděla.

Štědrý večer nastal. A teď už doopravdy. Od úst jí stoupaly slabé obláčky páry. Na řasách se třásly krystalky ledu, z dírek mrazem spáleného nosu vytékal čirý hlen. Z černé oblohy se snášely vločky a Eliška slyšela, jak s tichým *žuch* dosedají na sních, a okamžik nato se k ní pokaždé doneslo slaboučké zaskřípění – to, když se jedna vločka zaklesla do druhé.

A slyšela ještě něco.

Bylo to bouchnutí dveří. Třas na okamžik ustal a Eliška viděla, jak se k ní bílou clonou rychle přibližují dvě postavy. Matka a otec. Běželi k Elišce s ústy dokořán a rukama před sebou, aby ji sevřeli v posledním hřejivém objetí.

Richardu Mathesonovi, s úctou.

MIROSLAV PECH (1986)

Pochází z Nové Bystřice. Je autorem několika prozaických knih, mezi něž patří horory *Mainstream* (Carcosa, 2018), *Dítě tmy* (Golden Dog, 2020), *Milenci ze snů/S Meluzínou sůl lízat* (společně s Honzou Vojtíškem, Milk & Honey, 2020) a *Hranice už nejsou, tati* (Argo, 2021). Žije s rodinou v Českých Budějovicích, rád čte a sleduje filmy.

A co říká o povídce *Zuby*? „Domnívám se, že nejlepším prověřením námětu je čas. V případě *Zubů* trvalo téměř rok, než jsem konečně usoudil, že mi v hlavě straší dostatečně dlouho na to, abych jim dal šanci. A tak jsem jednoho deštivého dne (protože právě ty jsou ke psaní hororů nejlepší) usedl k počítači a strávil s nimi pár pochmurných hodin...“

HAGEN

OTOMAR DVOŘÁK

I

*Teskně hučí Niagára,
teskně hučí do noci,
komu vašeň v srdci hárá
tomu není pomoci...*

„Připravte se,“ sykl Pete.

Jerryho kytara skončila naříkavým tónem, jak mu prsty sklouzly po strunách, a zmlkla. Ostatní zvedli hlavy a podívali se po sobě s úzkostí a nejistotou. Nebylo by lepší nechat to plavat, v klidu dojet až do Berouna a vyrazit podél řeky někam ke Křivoklátu?

Jenže žádný z nich nechtěl před kamarády vypadat jako srab. Tak dlouho se navzájem hecovali a pyšnili se odvahou, že teď už nešlo couvnout.

Hanka se na Jerryho trochu křečovitě usmála.

„Zvládneš to?“ zeptal se jí.

Přikývla. Byla jediná holka v partě a měla svá privilegia. A kromě toho se Jerry pasoval na jejího osobního ochránce. Ostatní se tvářili, že si toho nevšímají, ale muselo jim být jasné, že tihle dva co nevidět skončí v jednom spacáku.

Pete už popadl bágl a hrnul se z kupé do uličky. Vlak pískal v zatáčce pod skalami, mezi prudce se míhajícími větvemi vrb probleskla hladina Berounky. Kouř z lokomotivy, srážený větrem k zemi, na okamžik zahalil celé okolí trati do šedavé mlhy.

„Před Srbskem zpomalí,“ vysvětloval Pete, „pokud budeme mít štěstí, tak dokonce zastaví na semaforu. Opravujou tam kolej a je to věčně ucpaný, protože šíbijou vagóny k výsypkám pod lanovkou. Říká se, že otevřeli nové lom.“

Patrně se je snažil tím povídáním uklidnit. Není nic horšího než vyskakovat z vlaku ve strachu a nervozitě. Člověk špatně odhadne místo dopadu a při nejlepším si poláme hnáty. Byla to ale jediná možnost, jak proniknout k Americe, tedy ne k té skutečné, i když to by rozhodně také nebylo marné. Ovšem o emigraci do země, kde „teskně hučí Niagára“, si mohou nechat jen zdát. Tahle Amerika, to byla oblast bílých skalních útesů a modrých jezírek na dnech umělých kaňonů, vzniklých těžbou vápence. Dostat se do ní bylo skoro stejně náročné jako do té skutečné. Na nástupištích stanic v Třebáni, Karlštejně a Srbsku postávaly hlídky Sboru národní bezpečnosti v modrých uniformách a na rozdíl od trampských kovbojů měli v černých kožených pouzdrech na opascích opravdické kvéry. Všechny čundráky vraceli zpátky do vlaku s odvoláním na nějakou novou vyhlášku, že do oblasti lomů, i těch opuštěných, je vstup přísně zakázán. Pokud se je nějaká parta pokusila obelstít a vyskákala na opačné straně do kolejíště – což bylo o hubu, kdyby třeba zrovna kolem projížděl rychlík – většinou stejně daleko neutekla. Esenbáci měli cvičené psy a snadno hříšníky pochytili. Pak to bylo horší – legitimovali je a následovaly nepřijemnosti v učilišti nebo ve škole. V novinách se psalo, že jde o bezpečnost mladých lidí, kteří z naivní touhy po dobrodružství hazardují se svými životy. Šeptem se však říkalo, že oblast začala být přísně hlídaná, protože do práce v lomech byli nasazeni političtí vězni.

Vlak znovu zapískal a začal zpomalovat. Pete odjistil dveře, otevřel je, vyklonil se a podíval se dopředu podél dlouhého hada vagonů. „Je to v suchu, na semaforu svítí červená. Jdeme na to, pardi!“ Vyhodil bágl a skočil za ním. Dopadl na svah za zpustlou zahradou nějaké opuštěné vily, setrvačností seběhl až k plotu, sklouzl po trávě a poněkud nedůstojně dopadl na zadek. Rychle zase vyskočil na nohy a mával na ostatní.

Vlak už jel téměř krokem, takže to šlo poměrně snadno. Hanka se nadechla, jako by se vrhala do hluboké vody. Dopadla správně, ale násep jí přesto pod nohama ujel, snad právě teď škodolibě ožil, takže se zapotácela a skončila v pevné Jerryho náruči. Podržel ji déle, než bylo nezbytně nutné, ale ani v nejmenším se nesnažila vymanit.

„Díky,“ špitla s obličejem zabořeným do kožešinového límce jeho maskáčové bundy.

„Mizíme, lásku si nechte na večer!“ vyrušil je netaktně Pete. Všiml si totiž, jak jim průvodčí hrozí pěstí z okénka vzdalujícího se vlaku. Na stanici jistě esenbákům oznámí, co se stalo. Už za pouhé vyskočení z vlaku hrozí nepřijemnosti a mastná pokuta!

Prodrali se kopřivami mezi rozpadlými plůtky až k opuštěným prvorepublikovým chatám. Pete šel téměř najisto, věděl, že tady na říčním břehu leží pár rybářských pramic. Zrezivělý řetízek se zámečkem je poutal jako vzpomínka na lepší časy. Přetrhnout ho neznamenal žádný problém, jako mnohem horší se ukázala okolnost, že loďky byly rozeschlé a zpuchřelé. Naštěstí Berounka v horkém létě téměř vyschla, a tak stačilo vyhrnout si pořádně nohavice. Přesli ji šikmo a drželi se hřbetů vystupujících kamenů. Kdo ví, jestli v těch místech nebýval kdysi brod?

V dálce viděli nad řekou prohnutá lana, po nichž sem a tam putovaly zavěšené vozičky nákladní lanovky – jedny, naplněné kamenem, směřovaly k nádraží, zatímco ty prázdné se vracely k lomu. Říční údolí z obou stran svíraly strmé lesnaté svahy, z nichž trčely ostré skalní hrany.

„Někde tam nahoře,“ ukázal Pete, „by měl bejt zarostlej, už dávno opuštěnej lom. Kamarádi mu říkají Jižní Kříž. Tam nás esenbáci nevyčmuchají!“

„Ale prej tam straší Hagen,“ ozval se nejmladší z party, hubený pihounek, kterému říkali Pinda.

„To jsou povídačky pro malý děti,“ ušklíbl se Pete. „Nebo to možná schválně rozšiřují mezi lidma esenbáci, aby nás odradili od výprav na Ameriku.“

„Říká se, že je to německej esesák, kterej se tam schoval v pětáctýřicátým a pořád tam přežívá a mstí se našim lidem.“

„Patnáct let po válce? To by měl sakra výdrž!“

„Krade trampům jídlo. Chleba, konzervy, salám... A taky ve vesnicích v okolí každou chvíli zmizí nějaká slepice nebo králík.“

„A nemá ten tvůj Hagen náhodou rezatej čumák a bílou oháňku? A neodnes taky do podzemní díry tlustýho chlapčka Budulínka?“

„Moc se nesmějte,“ ozval se vysoký a zasmušilý blondák Davy, který toho moc nenamluvil, ale pořád něco četl. Po kapsách měl odrbané brožované knížky, které prý zachránil

ve sběrně, když je vyřadili z lidových knihoven. V poslední době s sebou všude nosil Londonova Tuláka po hvězdách. „Hagen není skutečný člověk,“ pokračoval a zamyšleně zíral někam přes jejich hlavy na rychle pádící říční proud, „Hagen je duch, pomstychtivý krvelačný přízrak německého vojáka, který na útěku před partyzánama ve štolách zabloudil a zahynul. Od těch dob se pořád vrací a způsobuje různé neštěstí. Na Malý Americe jednou tábořila parta, udělali si vor a přepluli jezírko až pod Velkej překop, tam si na břehu rozdělali oheň a dva šli nahoru pro vodu. Ve štole nad studánkou visí železná kolejnice, která kdysi sloužila ke svolávání dělníků. Ale už léta na ní nikdo nezazvonil. Říká se, že kdo do ní udeří, ten z labyrintu štol přivolá Hagena. No, a ti dva kluci se začali navzájem hecovat a jeden z nich nakonec praštil tyčí do té kolejnice. Sotva dozněla ozvěna rány, zdálo se jim, že z hloubky tunelu se k nim přibližují kroky. Ten jeden na nic nečekal a zdrhal, ten druhý se mu smál, že je strašpytel, že to jistě kamarádi zdola od ohně je přišli nenápadně vystrašit. Jenže ten zbábělejší, když bez dechu doběh k ohni, viděl, že jsou tam všichni a nikdo nechybí. Společně se tedy vydali zpátky do štol. Překvapilo je, že odvážnější kamarád, co u zavěšené kolejnice zůstal, už tam nebyl. Kdyby odcházel, museli by ho potkat! Marně ho volali, marně prohledali celou štolu. Zjistili, že podzemní chodba asi po šedesáti metrech končí závalem, je dál neprůchodná a žádné odbočky z ní nevedou. Kam tedy kamarád zmizel? Jeden z nich posvítíl baterkou na studánku pod zavěšenou kolejnicí – a rázem na všechny padla hrůza! Voda byla zrudlá a v blátě na okraji nádržky ležel německý bajonet se zakrvácenou čepelí a na rukojeti měl vypálený nápis švabachem: Hans Hagen!“

„Pěkná pohádka,“ odfrkl Pete. „Takový historky se dobře poslouchají při večerním táboráku. Co je s váma, sakra?“ rozhlédl se po zaraženě zamlklé partě. „Snad byste tomu nevěřili? Radši přidejte do kroku, ať založíme kemp ještě za světla!“

Vyšplhali strmou suťovou strání, prodrali se houštinami akátů a dubů, chvíli bloudili, než narazili na nenápadnou stezku, označenou sem tam zásekem do kmene stromu. Staré trampské značky! Pěšinka se klikatila po hřebenech mezi

roklemi, poté je vedla napříč náhorní plošinou, kde míjeli mechem porostlé skalky a prohlubně plné balvanů, což byly patrně zbytky velmi dávných lomů. Slunce už klesalo k obzoru, okraje mraků zrudly a stíny se dloužily, když se náhle před nimi mezi lesními stromy otevřela propast.

„Nádhera, co?“ prohlásil pyšně Pete.

Jeho druzi jen užasle zírali. Strmé skalní stěny obkružovaly oválnou jámu, na jejímž dně se jako krvavý střep blýskalo jezírko. Ten podivný amfiteátr skrytý uprostřed lesa vypadal jako pohádková aréna připravená k zápasu rytířů s draky. Nebo jako scéna z westernu. Ani by se nepodivili, kdyby na protilehlé straně kaňonu stanul indián a pokynul jim stříbrnou puškou...

„Někdo tam stojí!“ vyjekla Hanka.

„Kde?“

„Tam! Na tom výstupku skály!“

Zhruba uprostřed srázné stěny se na malé plošince rýsovala temná silueta, připomínající tvarem i velikostí lidskou postavu. Zdálo se, že hledí směrem k nim, ale oslněnýma očima, neboť se museli dívat proti slunci, nedokázali rozeznat žádné podrobnosti. Obličej tajemné bytosti vypadal jako plochý, sedý ovál.

„Je to jen stín toho zlomenýho stromu, co roste vlevo nahore.“

„Teď se pohnul!“

„Vítr pohybuje větvema. Kašlete na to. Pojdte, někde je tady uvázaný lano, můžeme se ho přidržovat, až budeme slézat dolů šikmou puklinou. Je to jedinej možnej sestup na dno Jižního Kříže. Pospěšte si, za tmy by se nám blbě lezlo!“

Vydali se v řadě podél okraje jámy, ale Hance to nedalo, aby se ještě jednou neohlédla. Na skalním výstupku už nic nebylo. Záhadná postava zmizela, jako by se rozplynula, ačkoliv z toho místa by se bez horolezeckého vybavení určitě nikdo nedostal. Asi to byl opravdu jen stín a zmizel, když slunce kleslo níž. Vysvětlení znělo logicky, ale přesto se nemohla zbavit rostoucího znepokojení. Žaludek se jí sevřel úzkostí. Jestli slezu dolů, stane se něco strašného! Silou vůle zahнала nápor paniky a vděčně přijala, když ji Jerry podepřel pevnou rukou.

II

Malá oblázková pláž, na níž sestoupili trhlinou ve stěně, vybíhala jako vyplazený jazyk nad jezírko. Skály se zdvíhaly kolem dokola jako jednolitá černá zeď a nad nimi jiskřil nevelký ovál hvězdného nebe. Připadalo jim, že se usadili na dně hluboké studny. Ještě jedno nebe se však chvělo pod jejich nohama v zrcadle hladiny. Byl to neskutečný pocit. Jako by se na nějakém vyprahlém balvanitém meteoritu vznášeli v nekonečném kosmickém prostoru. Ohníček, který si zapálili, připomínal bludičku plující po temných vodách.

Ještě než padla úplná tma, prozkoumali i ústí štoly, otvírající se nad pláží. Chodba zvolna klesala a vstupovala do podzemního pokračování jezírka. Zhruba po dvaceti metrech mizel pod hladinou i její strop.

Teď tady seděli kolem ohně a zadumaně naslouchali neskutečnému, mrazivému tichu. Okolní krása byla až nelidská, vyzařovala z ní vznešená monumentalita věčnosti. Smrt tu mohla být k člověku blíže, než tušil, a přesto by jí hleděl do mrazivě bledé tváře s užaslym okouzlením.

Hanka se tiskla k Jerrymu a trásla se chladem. Možná nejen chladem. Něco nepříjemného tady na ni doléhalo, její tušení, že sem nikdy neměla vstupovat, se téměř měnilo v jistotu. Kytarista jí přetáhl přes rameno cíp své deky. „Kterou bys, Hany, ráda slyšela?“ Hrál do strun. Tóny se vracely ozvěnou od protilehlé skály.

*„...komu vašeň v srdci hárá,
tomu není pomoci...”*

„To je akustika, pánové“ pokýval uznale Pinda. „Tady by se daly nahrávat desky líp než ve studiu—“

„Pssst! Tiše,“ sykl někdo. „Co to bylo? Slyšeli jste to žblunknutí?“

„Ze skály se uvolnil kamínek a spadnul do vody,“ usmál se Pete. „Jak se rozpálená skála začíná ochlazovat, praská a drolí se. Normální fyzika.“

„Pochopitelně, fyzika,“ poposedla Hanka. Žaludek se jí zase sevřel bolestivou křečí. „Ještě, že to připomínáš, mám taky jednu takovou fyzickou potřebu...” Zoufale se rozhlédla po úzkém plácku kolem ohně. Tady si přece nemůže přede všemi sednout na bobek! I kdyby se decentně otočili, zvuky, které by se rozlehly ve zdejší skvělé akustice... a před

Jerrym... a potom by všichni museli překračovat to, co zůstane... Trapností představy se úplně zpotila.

„Odběhni si do štol. Tam tě nikdo rušit nebude,“ řekl chápavě Jerry.

Vděčně mu stiskla zápěstí, vrátila mu deku a chvatně se drápala k ústí tunelu.

„A co tohle?“ zamával baterkou. „Chceš tam potmě spadnout do vody?“

„Nojo, jsem blbá,“ usmála se omluvně, popadla svítilnu a zmizela.

Jerry se otočil zpátky k ostatním, ale v duchu jako by pořád viděl míhání jejích dlouhých vlasů, jak jí zavlály při prudkém pohybu hlavy v jiskřivém chvění ohně. Zavřel oči a rázně zmáčkl krk kytary.

*„Střemhlav do propasti,
padá proud,
škoda že ten přelud krásný,
nelze obejmout...“*

III

Vydechla úlevou, dokončila hygienu, natáhla si českou napodobeninu amerických džínů, nazývanou hrdě texasky, a zamířila k okraji podzemního jezírka, aby si opláchla ruce. Najednou znejistěla. V kuželu světla z baterky se mihl divný stín, přeběhl po bělavém zvrásněném stropě a zmizel v temném cípu, kde se strop dotýkal hladiny. Co to bylo? Vyplašila jsem netopýra?

Rázem ztratila chuť sestupovat k vodě. Nedůvěřivě zamířila baterku na jezírko. Připomínalo zrcadlo z černého skla. Leccos se v jeho hlubinách může skrývat. V tomhle prostředí by člověk snadno podlehl primitivním strachům dítěte, velice snadno by uvěřil v existenci oblud. Je to samozřejmě nesmysl, ale přesto je lépe držet se dál od znepokojivého neznáma. Raději se umyju venku.

Strnula na místě. Tě snad opravdu byly kroky! Pomalé, číhavé, pleskavé kroky. Jako by na suché dno jeskyně dopadala mokrá chodidla, jako by ji cosi velkým obloukem obcházelo!

Prudce se otočila a zašermovala před sebou baterkou. „Je tu někdo?!“ vykřikla.

Ozvěna škodolibě opakovala její hlas. Jakýsi stín, podobný lidské postavě, uskočil do kouta. Ze tmy se ozval zlověstný, sykový smích.

„Pomoc,“ vzlykla Hanka a couvala ke vchodu štol, chtěla utíkat, prchat odtud co nejrychleji, ale neodvažovala se k hrozivému neznámu obracet zády. „Pomóóó!“

Chtěla rvát ze všech sil, aby ji Jerry zaslechl, aby kamarádi přispěchali, aby tady nebyla tak zoufale sama, ale hlas ji zradil, selhal, zmohla se jen na tenké, bezmocné pištění.

A vtom se na ni shora cosi zřítilo, cosi měkkého a ohavně páchnoucího, omotalo ji to ze všech stran, zmítala se a marně se snažila vyprostit, svíralo ji to stále pevněji, dusila se, cítila, že se propadá do tmy nebytí.

IV

Jerryho ruka se zastavila nad strunami. „Neslyšeli jste to? Jako by Hanka vykřikla.“

Pokřčili rameny.

„Každopádně je tam nějak dlouho,“ mnul si Pete rozpačité bradu. „Aby nespadla do vody, nebo se jí neudělalo špatně. Byla dost bledá. Možná jí nesedla ta sekaná, co jsme si dali v bufetu na Smíchově.“

„Jdu se za ní podívat,“ odložil Jerry kytaru.

„Půjdu taky,“ přidal se Pete.

Také ostatní se zvedli od ohničku, trochu rozpačití a přestrašení.

S rozsvícenými svítilnami nahlédli do temného ústí.

„Hany! Jsi v pořádku?“

Žádná odpověď. Jen někde v hloubce štol kapala voda, pomalé a jednotvárné pleskání kapek rozbíjejících se o kámen.

Znepokojeni se vrhli dovnitř, svítili na všechny strany, se stoupajícím děsem došli až na okraj podzemního jezera. Leželo před nimi nepohnutě jako černé zrcadlo a zhruba po dvaceti metrech v něm mizel i strop chodby. Nikdo tu nebyl. Dívka zmizela beze stopy! A přece ne úplně – na zemi ležela pohozená baterka, kterou jí Jerry půjčil, rozbitá, zprohýbaná a s prasklým sklem, jako by po ní někdo zuřivě dupal. Ve šterku na okraji jezera bylo také několik zvláštních rovnoběžných rýh, které se ztrácely ve vodě.

Podívali se na sebe. Jejich tváře vypadaly ve světle baterek jako bledé obličejové přízraky.

„Co to... co to má... znamenat...“ vykoktal Pinda.

Racionální Pete, který vždycky dovedl všechno vysvětlit, zaraženě mlčel.

„Hanko!“ zakřičel Jerry zoufale.

Ozvěna se bezmocně a marně ztrácela v hlubinách. Pak zase nastalo neúprosné ticho, rušené jen pádem kapky odměřující plynutí času.

„Hagen,“ řekl Davy.

Rekl to velice tiše, a přesto je z toho jediného slova obešel mráz.

V

Hanka cítila v ústech podivnou pachut' a nad spánkem cukavou bolest, snad jí v hlavě nějaký permoník bubnoval perlíkem. S námahou otevřela nateklé oči a zírala na zvrásněný strop tunelu vylámaného v bělavém vápenci. Poskakovala po něm blikavá záře svíčky, postavené na jakési poličce ve výklenku stěny. Rozteklý parafín ztuhl v podobě lesklé kaskády, jako by se pokoušel o nápodobu jeskynních krápníků. Kde to jsem? Něco hrozného se mi zdálo... Co to jen bylo? Asi jsme se opili u ohně. Kluci už jednou, někdy vloni nebo předloni, přitáhli do lesa demižónek domácí moravské slivovice. Ten můj dnešní pocit se dost podobá tehdejší ranní kocovině.

Pokusila se posadit a zjistila, že to nejde. Užaslým pohledem sklouzla po ježatém konopném provaze, který jí pevně poutal ruce a byl několika smyčkami uchycen na bočních sloupcích hrubě sbité prkenné palandy. Nevěřicně rukama škusla a palčivost v odřených zápěstích ji přesvědčila, že to není přelud.

Na protilehlém rohu postele bylo cosi, co na první pohled připomínalo hromadu starých, uválených hadrů, ale teď se to pohnulo a zaleskly se z toho oči, v nichž tančil zdvojený odraz plaménku svíce. Dychtivé oči, upřené na ni. Tváře pokryté prosedivělým strništěm špatně holených vousů byly vyzáblé a propadlé, ústa se žmoulavě chvěla, ostrý nos se loupal a byl hustě protkaný fialovými žilkami, nad provázky umaštěných vlasů pevně seděl zprohýbaný klobouk. Když

podivný muž zaregistroval, že se Hanka hýbá, bledé rty se mu roztáhly k širokému úsměvu a odhalily začernalé zuby. Zvedl se na kolena a napřáhl k ní žilnatou ruku s olámanými nehty.

Ve zlomku vteřiny si Hanka uvědomila onu strašnou chvíli ve štole. Tenhle netvor se jí zmocnil. Nechápe, jak to udělal, ale prostě ji unesl. Není to žádný duch, ale člověk z masa a kostí. Tím hůř pro ni. Když se jí pokusil dotknout, pronikavě zaječela.

Vrhl se k ní jak vymrštěný pružinou, nalehl na ni těžkým tělem a páchnoucí dlaní jí ucpal ústa. „Tiše!“ zasyčel. „Podzemní říše nemá ráda hlasitý zvuky. Jsou místa, kde můžeš křikem způsobit zával!“

„Pusťte mě,“ kňučela a prudce se zmítala. „Co si to dovoluujete? Jakým právem jste mě tady přivázal!“

„Právem krále Ameriky,“ zachechtal se škodolibě, ale sevření přece jen trochu uvolnil. „Tys ještě nikdy neslyšela o Hagenovi?“

„To vy jste...“

„Uhádla jsi! Já! Kdo jinej by to asi moh bejt? Co myslíš? Ta pověst je hloupá a skutečnej Hagen je dávno mrtvej. Nedávno jsem narazil na jeho tělo. Nic než kosti ve zpuchřelým vojenským mundúru. Zato já jsem, děvenko, zatraceně živěj! Chutná mi jíst a pít a mám rád pěkný ženský... Teda míval jsem je rád, tenkrát v tom minulým životě, kdy jsem ještě míval bejvák v Praze na Žižkově... ale pak začaly trochu problémy. Zdrhnout z lapáku není tak těžký, ale přežít potom na svobodě, to je fuška. Měl jsem adresu na chajdu jednoho kámoše, tam jsem se chtěl na pár tejdnu zašít, než mě chlupatý přestanou hledat, ale co čert nechtěl, přijela tam jeho stará s milencem. Kámoš snad ani nevěděl, že mu ta jeho zahejbá. Nosila mu do lapáku buchtu, nevynechala ani jednu návštěvu a tvářila se tak dojemně, že by jí člověk dal bůra... Jó, vy ženský jste potvory. Zaskočili mě ještě po ránu v posteli. Co mi zbejvalo, práskli by mě, tak jsem je sejmul a abych to zamaskoval, zapálil jsem chatu i s nima... a pak jsem zdrhal a schoval se v lomech... je to už tři roky a nikdo mě tu nenašel... Je tu pěkně. Klid. Úžasně klid. Uvidíš, že se ti tady bude taky líbit. Budeš jen moje, jen moje... Jsi tak hladoučká... a máš pěkný vlasy... Hned, jak jsem tě poprvý z dálky uviděl, tak jsem málem slintal... Už tři

roky jsem neměl ženskou, kdo to má vydržet!“

Vsunul jí ohavný spár pod blůzku a zmáčkl ňadro. Otrásla se odporem, pokusila se vzepřít v provazech a odtáhnout se od něj co nejdál. Nešlo to. Vztekla ho hryzla do chlupatého lokte.

Vyjekl a polekaně ucukl. „Tak ty takhle, lasičko! Nelíbím se ti, jó? Ale na toho fešáka s kytarou ses lepila jak flusanec na botu! Proradný ženský! Jenže tady nemáš na výběr! Tady jsem králem já! A budeš mě milovat, ať chceš nebo nechceš!“

Vrhl se na ni a pokoušel se jí stáhnout texasky. Zmítala se a kopala, byl to nerovný zápas a chatrná palanda, která se skřípavě rozhoupala jako člun v bouři, nevydržela nezvyklý nápor. Prkna, vytržená z rezavých hřebíků povolila a zřítíla se s velkým hřmotem na jednu hromadu. Svíčka sražená ze skalního výklenku se odkutálela do kouta a zhasla. V náhlé tmě Hanka ucítila, že se provaz, jenž ji poutal, vysmekl ze sloupků. Ten pocit volnosti jí naplnil silou naděje. Rychle se odkulila stranou a po čtyřech se plazila pryč, odstrčila těžký plátěný závěs, jímž byl slepý konec chodby oddělen od jejího pokračování, zvedla se na nohy a tápavě se rozběhla. Spoutanýma rukama hmatala podél hrbolaté stěny, neviděná skála jí připadala jako tlustá kůže slona, plná vrásek, hladká a zpocená, orosená spoustou kapiček.

Panebože, kam můžu dojít v téhle nekonečné tmě? Skryté šachty, bezedná jezírka, shnilá výdřeva hrozící závalem, slepé konce chodeb nebo naopak otvory ústící ve srázu vysoko nad zemí... Smrt drží vějíř karet a se škodolibým úsměvem nabízí – vytáhni si tu svoji! A všichni tušíme, že těch Černých Petrů tam namíchala víc, než je zdrávo!

A přesto se Hanka zoufale drala ke spásné svobodě.

VI

„Myslíte, že... že ji stáhnul do jezírka?“ zeptal se stísněně Pinďa a s nedůvěrou pohlížel na temnou hladinu.

Pete s Jerryem s vyhrnutými nohavicemi opatrně sestupovali do ledové vody a šmátrali po dně před sebou klacky.

„Dno klesá hodně pozvolna,“ hlásil Pete zbytku party, která jim svítila baterkami. „Není možný, aby tady náhodně spadla do vody a utopila se. Musela tou vodou odejít, přebrodit se až tamhle dozadu,“ posvítíl baterkou do míst, kde strop mizel pod hladinou.

„Sama by nešla. Někdo ji tam odtáhnul,“ konstatoval Davy. „Někdo tady byl schovanej. A my, blbci, jsme mu tu nešťastnou holku poslali rovnou do náruče!“

„Kde byl schovanej?“

„Normálně ležel na dně. Když jsme posvítili na jezírko, schoval i hlavu. Tu chvilku pod vodou vydržel.“

Jerry se zastavil a začal se svlékat.

„Co chceš dělat?“

Neodpověděl, hodil maskáčovou bundu i kostkovanou košili na břeh a brodil se dál. V místech, kde strop štol mizel pod hladinou, mu voda sahala po prsa. Zkoumavě se rozhlédl, nadechl se a zmizel.

„Jerry, neblbni!“

Zděšeně zírali, jak se kruhy na vodě zvolna uklidňují. Jestli Jerry v zaplaveném temném tunelu ztratí orientaci a nenajde cestu zpátky, je s ním ámen! Důlní záchranáři se jistí lanem, berou si kyslíkové bomby a někdy celé potápěčské vybavení. Tohle je hazard!

Jenže smrt už mezi ně stejně sáhla, uvědomovali si, že překročili hranici, za kterou neplatí nic, co bývalo předtím. Jejich životy se touto chvílí proměnily. Pro co teď žít? Pokud tedy budou žít, což ještě není jisté. Neznámé zlo, pojmenované Hagen, tady pořád někde obchází a opřádá je neviditelnými sítěmi.

Někteří z party by se nejraději otočili na patě a prchali co nejdál z prokletého místa, vrátili by se domů a zapomněli na neblahou příhodu. A přesto tu stáli jako přikovaní. Drželo je tu něco silnějšího, snad společná vůle, snad pocit viny.

Ticho. Jen pád kapky měřil čas. Podívali se po sobě. Takhle dlouho nemohl Jerry vydržet s dechem. Kdo z nás je teď na radě?

Konečně se hladina prudce rozvlnila. Bezděky couvli od břehu, ale úlek byl vzápětí vystřídán úlevou, když se vynořila Jerryho hlava. Kytarista prskal a lapal po dechu.

„Co je tam? Tak mluv, sakra!“

„Myslel jsem si to,“ řekl Jerry. „Zatopenej úsek není delší než dva metry. Pak zase chodba zrovna takhle pozvolna vystupuje z vody.“

„A kam vede?“

„Nejsem jasnovidec,“ odsekl podrážděně. „Prostě někam

do tmy. Táhnul tam silnej průvan, možná to bude propojený s nějakějma otvorama nahoře ve skále. Nahmatal jsem plno postranních odboček. Je to labyrint, dokonalý bludiště.“

„Je blbost, pátrat na vlastní pěst!“ vykřikl hystericky Pinda. „Když se do toho pustíme, všichni tady zůstaneme! Všichni, rozumíte? Musíme to nahlásit. Zavolat esenbáky. Tady přestává každá sranda!“

„Hele, ty chytřej,“ obrátil se na něj Davy, „ty fakt myslíš, že ti budou věřit? Ze jim záhadný Hančino zmizení nebude připadat jako pohádka, kterou jsme si vymysleli? Hodí to na nás! My budeme hlavní podezřelý! Jsme pro ně tak jako tak nekalý živlové, co se štítěj socialistickýho způsobu života, co obdivujou imperialisty, mají dlouhý vlasy, nosí texasky a hrajou na kytary. Udělají z nás názornej odstrašující případ, kam tenhle způsob života vede. Už vidím ty titulky v novinách: Parta zvrhlých mladíků zatáhla dívku do opuštěného lomu, ukojila na ní své chtíče a pak ji utopila v jezírku!“

Ticho, které nastalo po jeho slovech, bylo ještě mrazivější než předtím.

VII

„Pitomá huso!“ rozléhal se podzemím na jiném místě, již velmi vzdáleném od lomu Jižního Kříže, vzteklý křik bývalého trestance. „Co si o sobě myslíš? Mně neutečeš! Z Ameriky neutečeš! Tohle je moje království!“

Hanka klopýtla o nějaký špalek, zřejmě kus vyvrácené výdrvy, a bolestivě si narazila koleno. Zoufale hmatala kolem sebe. Kdyby alespoň mohla přetrhnout ten odporný provaz, který jí sice už hodně volně, ale přesto pořád poutal ruce. Při každém větším pohybu jí do krve rozdíral zápěstí. Pod prsty rozeznávala řadu dřevěných sloupků lemuujících stěnu. Byly oslizlé a zpuchřelé. Patrně se dostala do nebezpečných míst – podepřený strop se může kdykoliv zřítit.

Srdce jí bušilo až v hrdle. Na chvíli se zastavila. Kam zmizel její pronásledovatel?

Náhle jí do očí přivyklých temnotě udeřilo oslepující světlo. Ten, jenž si hrál na Hageny, stál několik metrů před ní, vítězně se šklebil a ve zdvižené ruce držel zapálený hornický kahan. Zřejmě jí nadběhl nějakou podzemní zkratkou.

Všimla si, že vpravo se otvírá postranní vchod a vrhla se do něj. Příliš pozdě si uvědomila, že podlaha se jí pod nohama propadá. V tříšti lámaných prken a lavině drobného kamení se s rachotem kutálela někam dolů, sjížděla po prudkém svahu s pocitem mrazivé závratí. Konečně se zastavila. S úžasem hleděla na dlouhou chodbu táhnoucí se rovně, jako by byla narýsována podle pravítka. Skutečně hleděla, protože tady panovalo šedavé přitmí. Denní světlo sem dopadalo řadou malých čtverhranných světlíků proražených ve stropě. V tomto případě to bylo ovšem světlo noční. Tam venku právě vyšel měsíc, zářivý úplněk, jehož svit pronikal světlíky v podobě sloupů stříbrných paprsků. Vypadalo to přízračně, jako scéna z pohádky. Chvějivé skvrny světla odhalovaly kolejnice, táhnoucí se dolů svážnou chodbou, a laškovně poskakovaly po rezavých maticích šroubů na začernalých pražcích. Táhl tudy zvláštní průvan, který jí čečral vlasy a studeně dýchl do tváře. Podzemní vítr hučel, jako by se hnala vichřice, kvílel a sténal v nejrůznějších škvírách.

Rachot padajících kamenů za zády ji vzpamatoval, ohlédla se přes rameno a ke své hrůze spatřila podzemního skřeta, jak se k ní obratně spouští po svahu závalu.

Zvedla se a potácivě se rozběhla klesající chodbou. Cítila, že je na konci sil, klopýtala o pražce a několikrát málem upadla. Za zády slyšela dusající kroky. Běžel za ní. Bylo jen otázkou času, kdy ji dožene. Marně se rozhlížela po odbočce. Chodba byla rovná a do skály tesané stěny v pravidelných rozestupech podepíraly betonové překlady.

Najednou zjistila, že cesta je zatarasena. Na kolejích stál železný důlní vozík a zabíral skoro celý prostor, vpravo a vlevo zůstávala mezi ním a stěnou jen úzká škvíra. Hanka se přesto pokusila protáhnout. Šlo to poměrně dobře, jen se musela natočit bokem a postupovat úkroky do strany, přidržela se ledově studeného okraje vozíku a bezděčně nahlédla dovnitř. Srdce se jí prudce rozbušilo a vykřikla leknutím. Domnívala se, že vozík bude prázdný, jenže v korbě na hromadě bloků vytěženého vápence ležel zpuchřelý, vápenným prachem zšedlý vojenský kabát s výložkami, na nichž byl symbol zdvojeného blesku. Z rukávů vykukovaly kostlivé hnáty a v tuhém límci seděla vybělená lebka, zuby zkrřížené jakoby v křeči nebo cynickém úšklebku, a prázdné oční důlky, v nichž seděla tma věčnosti, upírala přímo na Hanku.

Dívka se vysmekla z nepříjemné blízkosti mrtvého, už byla před vozíkem a cesta byla opět volná, popadla dech a rozběhla se.

Vzápětí se však kolem vozíku protáhl i její pronásledovatel. „Stůj, ty zatracená děvko!“ hulákal a dusal za ní po pražcích v těžkých pracovních bagančatech.

Ohlédla se přes rameno. To neměla dělat, vzápětí zakopla a upadla. Z podhledu viděla, jak se k ní blíží dlouhými skoky.

Najednou cosi zadunělo a kolejnice pod koleny se jí zachvěly. Nevěřicně zírala na důlní vozík, jak se pomalu dává do pohybu, rozjíždí se svahem dolů, napřed jakoby váhavě, ale pak stále rychleji. Pobuda si také uvědomil, že se něco děje, zastavil se, podíval se za sebe. A bylo zřejmé, že se vyděsil. Rychlými pohledy zatěkal vpravo i vlevo, patrně hledal, jestli tady přece jen není nějaká odbočka do postranní chodby. Nic nenašel.

„Do prdele!“ vykřikl. Patrně dobře věděl, že až těžký, plně naložený mnohatunový vozík získá plnou rychlost, bude marné chtít s ním závodit. Uskočil ke stěně a přitiskl se k ní zády, vydechl a vztyčil ruce, snažil se zaujmout co nejmenší prostor. Hanka si uvědomila, že by měla udělat totéž, ale bylo už pozdě, nedokázala se zvednout, možná si podvrkla nohu. Když se na ní vzepřela, projelo jí až do páteře bolestivé bodnutí a bezmocně se zhroutila zpátky na kolejnice. To je konec, uvědomila si, definitivní konec, smíř se s tím, holka, ten náraz bude hrozný, jestlipak to bude bolet, nejspíš si to ani nestačím uvědomit, určitě to bude rychlé...

Chtěla zavřít oči, ale nedokázala to, jako v transu se dívala, jak se na ni řítí burácející kolos. Teď zrovna míjel bývalého trestance, tisknoucího se ke stěně, a přesto nebyla touha uniknout osudu tomu samozvanému králi Ameriky nic platná. Šroub vystupující z boku vozíku se mu zachytil o kabát a strhl ho s sebou. Chlap strašlivě vykřikl, máchl rukama ve snaze odervat se, ale bylo to rychlejší než on. Vozík jím smýkl pod kola, ozvalo se ošklivé křupnutí a na obě strany vystříkly gejsíry krve. Tělo bylo drceno, mačkáno a muchláno, jako by bylo z plastelíny, vozík na něj najel zadním kolem, podivně se nachýlil a něco v něm zaskřípalo a začalo drhnout. Ještě několikrát poskočil, zadrnčel, otrásl se a zůstal stát asi pět metrů od dívky, klečící bezmocně uprostřed kolejí. Nárazem

vymršťená kostra napůl přepadla přes krví potřísněné čelo vozíku, kostlivá ruka, uchycená v rukávu, visela přes postranici a klátila se jako hodinové kyvadlo. Lebka zírala prázdnými důlky upřeně na Hanku a spadlá čelist cenila zuby, jako by se dávno mrtvý německý voják Hans Hagen bezhlesně smál.

Hanka se s námahou zvedla a omámeně pokračovala v cestě svažující se chodbou. V tunelu přibývalo světla, jakási narudlá záře jí tryskala vstříc. Po pár desítkách metrů se před ní otevřelo okrouhlé, vyžděné ústí štoly, skryté v rozbujelém ostružinovém trní. Rezavé kolejnice pokračovaly lesem po zarostlém náspu, okraje lomových skal se barvily odleskem jitřních červánků a za nimi vstávalo slunce nového dne.

OTOMAR DVOŘÁK (1951)

Je rodákem z malého městečka Žebrák, pod zříceninami starobylých hradů Žebrák a Točnick. Dobrodružné výpravy s partou kluků do tajemných zřícenin, hledání pokladů krále Václava IV. a měření hloubky „bezedného“ jezírka patrně zásadním způsobem ovlivnily jeho celoživotní zájem o záhady a tajemno. Vystudoval pražskou FAMU, byl dramaturgem v divadlech, novinářem, televizním scénáristou a režisérem. Zahrál si i pár epizodních rolí ve filmech, samozřejmě hlavně postav zlověstných a démonických!

Má na svém kontě kolem padesáti knížek. Část patří do literatury faktu a zabývá se záhadami, historií, místopisem a lidovými zvyky, druhá část spadá do oblasti beletrie. V popředí jeho zájmu jsou historické romány. Životopisný román o K. J. Erbenovi *Vřeteno osudu* může zaujmout milovníky hororů, neboť v něm poznají zákulisí vzniku proslulých strašidelných balad ze sbírky *Kytice*. Dvořák napsal i několik povídek a novel v žánru sci-fi, fantasy a hororu a rozsáhlejší fantasy román *Sekera strážců*, v němž osobitým způsobem propojil odkazy na české mýty a pohádky. Podle své povídky *Prokletý lovec* natočil půlhodinový hraný film, psychologický horor z osamělé hájovny uprostřed lesů, kam přichází tajemný léčitel, aby pomohl němému chlapci. Film získal cenu diváků na festivalu *Book the Film*.

V povídce *Hagen* si zavzpomínal na léta trampského mládí a původně vyšla v knize *Mrtvý lub*.

HILAD

VLADIMÍR POSPÍCHAL

Nyní si už tím, že zabloudili, byla Monika stoprocentně jistá. Vysoké holínky se jí s mlaskáním lepily do bláta, a jak si posunula popruh batohu na ramenou, rozevřel se jí límec oranžové pláštěnky a jako had jí sjel z kapuce za krk studený pramínek vody. Otrásla se náhlým chladem a nadhodila si neposlušný batoh na zádech. Vyčítavým pohledem šlehla po chlapci čvachtajícím po rozbahněné cestě po jejím boku. Tomáš, navlečený v promoklé maskáčové bundě a s vojenskými kanadami obalenými bahnem na nohou, na tom byl očividně hůř než ona. Dobře mu tak, blbečkovi, ušklíbala se zlomyslně. Ještě ráno, když stáli v Praze na nádraží, Tomášovi připadal obsah jejího batohu směšný.

„Pyžamo, baterka, pláštěnka. Ježíši, Moniko, nejedeme na pionýrský tábor...“ No, teď mu asi její pláštěnka až tak komická nepřišla.

Tomáš se zastavil a zvedl tvář k temné obloze, z níž se snášely přívaly vody. „A nezaprší a nezaprší,“ zašklebil se na Moniku.

Pitomec. Nezasmála se. Ještě ráno, když seděli ve vlaku mířícím sem, do kraje zalitého rozvodněnou řekou, ji některé Tomášovy vtípky pobavily. Ale teď? Odpoledne značně pokročilo a oni dva byli ztraceni sami v šedivé plačící krajině na cestě vedoucí odnikud nikam. Neviděla žádný důvod k Tomášovým šaškárnám a už vůbec ne k tomu, aby se jim smála. Z jedné strany bahnité cesty šuměl déšť do větví listnatého lesa, z druhé plynula špinavá řeka. Řeka? Možná před týdnem. Dnes se vodní tok vyvalil z břehů, rval s sebou stromy, mosty, stavení.

Ještě včera připadalo Monice správné přidat se ke skupině dobrovolníků ze školy a jet sem do kraje trýzněného povodní

pomáhat. Ve večerních zprávách to běželo na všech kanálech. Záběry na zatopená stavení, na muže, ženy a děti mávající na střechách, na řeku, jež se proměnila v nedohledné jezero a strhávala s sebou vše, co jí stálo v cestě. A potom v jednom záběru Monika spatřila koně zápasícího o život s divokým proudem. Zvíře bilo zoufale kopyty do špinavého proudu a bělma očí se mu leskla hrůzou. Nakonec kůň v posledním zoufalém pokusu chňapl zuby po kolem plujícím ulomeném prknu, a to už jeho hlava definitivně zmizela ve špinavém hnědém víru. Ten obraz zvířete bojujícího s vodním proudem Moniku zasáhl daleko citlivěji než všichni ti lidé mávající zoufale na střechách zatopených domků. Bylo rozhodnuto. Monika pojedje pomáhat. Tak to bylo správné.

Nyní už jí to jako až tak moc dobrý nápad nepřišlo. Všechno to začalo špatně hned ráno. Monika zaspala. Když dorazila na shromaždiště před školou, autobus s dobrovolníky byl pryč. Stála na chodníku s batohem u nohou, sama a zoufalá. Jednou se rozhodla pro něco správného a její záchranná mise skončila dřív, než začala.

Potom se objevil Tomáš. Toho fakt, že jim autobus se spolužáky ujel, rozhodně nijak nerozladil. „Ale co,“ pokrčil lhostejně rameny, „pojedeme vlakem. Lepší než se mačkat v autobuse.“

Monika si hodila chvatně batoh přes rameno a snažila se držet krok s chlapcem rázujícím odhodlaně směrem k vlakovému nádraží. „Počkej, Tome, a ty víš, jak se tam dostaneme, v kolik to jede, kde máme přestoupit?“

„Mám pus, tak se zeptám,“ ušklíbl se Tomáš. „Každý přece ví, kde ty povodně jsou. O ničem jiném se teď nemluví.“

Měl pravdu, na nádraží jim ochotně poradili a Monika si opět připadala jako hrdinka, jež jede zachraňovat svět. Přestupovali jenom dvakrát, a nakonec po poledni vystoupili z lokálky na nádražičku velikém jako dlaň, ztraceném ve vlnícím se moři okolních pšeničných polí. Pršelo a temná oblaka na šedivém nebi plula neuvěřitelně nízko.

„No jo, další záchranáři,“ šklebil se na ně opovržlivě stařík v nádražácké čepici. Ale nakonec jim ukázal, kudy se dostanou do vsi sužované rozvodněnou řekou.

Ovšem oni odbočili špatně hned na prvním rozcestí a nyní očividně bloudili. Jenom Tomáš to vidět nechtěl. Voda ko-

lem nich nesla polámaná prkna, větve, kusy lepenky. To nejspíš řeka vylitá z břehů strhla někde před nimi proti proudu další kůlnu. Dřevo se točilo a převalovalo ve špinavé hnědé vodě a na hladinu se s šuměním snášel ustavičný déšť. Přes vodní clonu bylo na druhý břeh sotva vidět, ale přece se tam občas v deštném oparu rýsovaly nežetelné kontury bělavých stavení. Na jejich břehu nestálo nic, žádné obydlí, žádná ves. Museli odbočit špatně hned u toho nádražíčka a nějakou nešťastnou náhodou se dostat na špatnou stranu řeky. Na tomhle břehu byl jenom les kropený deštěm, zde nebylo co zachraňovat.

Rozblácená cesta se před nimi zvedala do mírného vršku. Z jedné strany cesty terén prudce klesal k řece v kopřivami porostlém svahu, z druhé ji do nedohledna lemoval listnatý les. Setmělo se a Monika zvedla tvář k nebi. O čelo se jí rozpletklo několik kapek. Obloha se černala líně se převalujícími bouřkovými mraky. Nyní, když se statečně procvachtali bahnem o pár metrů výš nad hučící hladinu, bylo možno skrze déšť rozeznat několik domků na druhé straně řeky. Už nebylo pochyb, stála tam vesnice, do které měli původně namířeno.

Tomáš jí položil ruku na rameno a ukázal prstem proti proudu. „Podívej, most.“

Monika zamžourala do vodní stěny nad řekou a skutečně spatřila obrys nějakého pahýlu mostu trčícího ze vsi nad vodu. Zbytek si řeka ukousla a odnesla s sebou. „Most?“ odfrkla si pochybovačně. „Pěkný most, ten nám bude teda platnej!“

„No na druhou stranu po něm asi nepřejdeme,“ šklebil se Tomáš a z nosu a brady mu kapala voda, „ale když sem vedl most, bude tam taky nějaká pořádná silnice, po který někam dojdeme a nebudeme se už brodit tím hnusným bahnem.“

„Já nevím,“ rozhlížela se kolem sebe Monika bezradně, „neměli bychom se raději vrátit na to nádraží? Tady nic není, jenom blběj les.“

„Ty ses zbláznila!“ prskal kapky Tomáš. „Jít zase zpátky v tom blátě? Dojdeme k tomu mostu a uvidíme. Jasně, že se do té vesnice na druhý straně řeky nedostaneme, ale dojdeme po silnici do nějaký jiný. Co chceš dělat na tom pitomým nádraží? Je tam jedna bouda a protivnej dědek.“

Monika zvedla dlaně v obranném gestu. Vlastně ani jí se nechtělo brodit zpět. A kdo ví, zda na opuštěném nádražíčku

děda ještě bude. „Dobrá,“ usmála se smířlivě na Tomáše, „dojdeme k mostu a uvidíme.“

„Jasně, že uvidíme,“ vykročil Tomáš rázně do kopce a mokré boty mu klouzaly v blátě.

„Uvidíme pěknou silnici a taky potom nějakou vesnici, a jak tam dojdeme, zapadneme do suchý hospody a dáme si pořádný horkej guláš.“

Monika si nadhodila na zádech batoh a vykročila za Tomášem. Na boty se jí lepily hnědé rozbahněné hroudy a na kapuci pláštěnky jí bubnoval déšť. Usmála se Tomášovým představám. Suchá hospoda, horký guláš, proč ne, zní to docela dobře. Vlastně dnes ještě nic nejedla a při představě kouřícího talíře jí nahlas zakručelo v břiše. Na snídani v tom ranním fofru nebyl čas a mamčinu svačinu nechala ležet doma na stole. Maminka a její svačiny. „Nezapomeň si vzít svačinu!“ zvolala vždy sborově s otcem a předběhla tak maminku, která už ke stejné větě otevírala pusu. Potom se tomu všichni smáli a Monika si mamčin svačinový balíček přihodila do tašky k učení. Dnes ne, zůstal doma. Ale co, guláš, horký guláš, to přebije všechny mamčiny svačiny!

Monice ujela v blátě noha a málem se svezla na kolena. V poslední chvíli vyrovnala rovnováhu. „Blbý bláto!“ odfrkla si námahou, jak se rozbředlým terénem vlekli do kopce.

Náhle plačící krajinu ozářilo světlo a mezi černými mraky sjel z oblohy klikatý blesk. Moniku z náhlé záře až zabolely oči. Vzápětí ji ohlušila hromová rána. Déšť se proměnil ve skutečný slejvák. Provozce vody bičovaly cestu a strhávaly jim bahno zpod nohou. Další blesk osvětlil temnou krajinu a dunění hromu se odrazilo od řeky ozvěnou. Monika si sedla na bobek a přitiskla si kapuci pláštěnky těsněji k hlavě. Na záda ji bolestivě bubnovala voda.

Tomáš si přisedl a křičel jí něco do ucha, snaže se přehlušit hukot deště a rachocení hromu. „Poběž... kousek před námi... nějaká zídka... schováme...“

Monika se zahleděla na stoupající cestu a opravdu, deštěm tam podél cesty prosvítala bílá zeď. Suchá hospůdka s gulášem to asi nebude, ale hlavně, že se někde schovají před bouřkou.

Tomáš ji uchopil za předloktí a oba se rozběhli po cestě měnící se v potok. Znovu několikrát podklouzla. Nakonec sku-

tečně upadla do bláta na kolena, batoh se jí svezl po zádech a udeřil ji do hlavy. Tomáš jí pomohl zpět na nohy a potom už běželi podél zdi a hledali, kudy se dostanou dovnitř. Další blesk ozářil temnou oblohu a země se zachvěla duněním hromu. Před nimi byla ve zdi branka. Málem ji minuli, jak s hlavami sklopenými klopytali blátivou cestou.

„Tome,“ zatahala Tomáše za rukáv a už tiskla kovanou mokrou kliku. Bože, ať není zamčeno!

Nebylo. Stáli vedle sebe v přívalech vody a překvapeně se rozhlíželi. Štěrkovou cestičku vedoucí od branky lemovala řada hrobů.

„To jsme si teda pomohli,“ zanaříkala Monika a dlaní si otřela z čela vodu.

„Ale jo, podívej,“ nevzdával se Tomáš, popadl ji za ruku a už běželi ke kapli pod mohutnou lípou u protější zdi hřbitova. Tři kamenné schody, dvoukřídlá kovaná vrata a mosazná klika. Mohutné větve lípy nad jejich hlavami zanaříkaly pod náhlým nápirem větru a hroby kolem ozářil další oslnivý blesk. Oba se opřeli do dveří, ale ty držely jako přilepené.

„Na druhou stranu,“ křičel Tomáš, snaže se překřičet rachot hromu. „Musíme tahat, otevírají se ven.“

A skutečně, dveře se za skřípotu rezavých pantů otevřely a do tváře jim dýchl pach vlhké omítky. Vběhli dovnitř a Tomáš za nimi zabouchl těžké křídlo. Konečně byli z dosahu valících se proudů vody. Monika nechala ze zad sklouznout batoh, z hlavy si stáhla kapuci a zvědavě se rozhlížela. Stáli v kapli s vysokým klenutým stropem, spoře osvětlené dvěma zamřížovanými obloukovými okénky vysoko nad zemí. Venku práskl hrom a po špinavém skle oken se valila další voda. Monika mžourala kolem sebe a dýchala aroma plísně a hniloby. Jak její oči pomalu přivykaly šeru, rozeznávala postupně detaily.

„Ježíši, Tome,“ zaryla prsty Tomášovi do předloktí, „vidíš to, co já?“ Nemýlila se. Hranatý předmět stojící na kamenném podstavci vzadu u zdi byla černě natřená rakev.

„Co šílíš?“ uchopil ji Tomáš za zápěstí drtící mu ruku. „Jsme na hřbitově. Co sis myslela, že tu bude loutkový divadlo?“

Monika nemohla od černé bedny v šeru u zdi odtrhnout oči. „Ale stejně, rakev. Myslíš, že v ní někdo leží?“

Tomášovi se konečně podařilo vyprostit ruku z jejího sevře-

ní. „Jasně,“ zatřepal hlavou, až Moniččinu tvář zkapaly kapky vody. „Vožralej hrobník.“

Monika se nesmála. Věděla, že jsou na hřbitově. Ale tohle? To vlezli do pitomé márnice, nebo co?

„Hele,“ protřepával si nyní prsty mokré vlasy Tomáš, „prostě tu chvíli počkáme až přejde ta hrozná bouřka a půjdeme dál. Tý pitomý rakve si přece nemusíme všimat. Stejně je nejspíš prázdná.“

Měl pravdu, chovala se jako rozmazlená husa. Poodstoupila ode dveří a sedla si na batoh, byla jí zima a měla hlad.

„Hele,“ usmál se na ni Tomáš, „nemáš v tom báglu něco k zakousnutí? Docela mi kručí v břiše.“ Jako by četl její myšlenky.

Ale měl smůlu, svačina od maminky dnes nebude.

„Bohužel,“ vrátila Tomášovi úsměv, „budeš muset vydržet až na ten hospodský guláš.“

Tomáš se nadechl v odpověď, ale v tu chvíli ozářilo temný vnitřek kaple jasné světlo doprovázené ohlušující ranou. Blesk sjel přímo do košaté koruny lípy před kaplí. Monika vykřikla a zacpala si dlaněmi uši. Do nosu jí udeřila vůně ozónu a spáleného dřeva. Venku se ozval praskot lámaných větví a potom něco prudce udeřilo do dveří. Monika cítila, jak se jí tou ranou pod nohama zachvěla kamenná podlaha kaple a ve světle dalšího blesku viděla částičky prachu padajícího od stropu.

„Sakra, co to bylo?“ zařala opět prsty do Tomova předloktí.

Tomáš hleděl zamyšleně na zavřená vrata. „Já nevím, asi uhodilo do toho stromu venku a ulomila se nějaká větev.“ Vysvobodil se z Moniččina sevření a natáhl se po klice. „Podívám se ven a uvidíme.“

Monika se v duchu proklínala a slibovala si, že to bylo naposledy, co se takhle na Toma nalepila. Chová se jako nějaká pomatená hysterka. Ale ta rána... hrozně se lekla. Ještě že neuhodilo přímo do kapličky. Další blesk ozářil vnitřek a dunění hromu přehlušil šumící déšť. Zvedla se z batohu a začala rozepínat přezky. Alespoň kdyby našla pitomou tatranku zapomenutou v boční kapse.

„Moniko.“ Tomáš na ni hleděl ode dveří, svíraje v ruce mošaznou kliku. „Máme problém.“

Větev sražená bleskem z koruny stromu se zvenku zaklínila o dveře a ty se nyní nedaly otevřít. Monika a Tom byli v pasti

a měli hlad. Nejdříve se Tomáš snažil dveře otevřít. Mačkal kliku, opíral se do nich ramenem, až mu po kameni klouzaly nohy. Supěl a nadával a znovu a znovu tlačil na letité dřevo dveřního křídla. Marně, dveře držely, jako by byly přibity v rámu. Potom už to Tomáš vzdal a posadil se. Splašeně oddychoval námahou a na čele se mu v šeru leskly kapičky potu.

„Ty blbý dveře se ani nehnou,“ pronesl rezignovaně a oba náraz se zahleděli k oknům u stropu kaple.

„Je to vysoko,“ vzdychla Monika. „A stejně jsou zasklený a zamřížovaný.“

Tomáš se postavil a přešel pod okno. Natáhl ruce nad hlavu, ale stále mu scházel dobrý metr, aby dosáhl na spodní rám okna.

„Možná, kdybych tě vzal na ramena,“ otočil se k Monice a potom se prudce rozkašlal.

„Já nevím,“ pokrčila Monika rameny. „Tak mě vezmeš na ramena a dosáhnu na to okno, ale co z toho? I když rozbijeme sklo, těmi mřížemi se neprotáhnu.“

Ale zkusili to v naději, že mříže budou ve zdivu volné a podaří se jim je vypáčit. Tomáš se opřel rukama a čelem o stěnu, Monika šplhala po jeho zádech, až se jí podařilo postavit se mu na ramena. Nyní měla okno přímo před sebou. Ven sotva viděla. Tabuli skla zevnitř pokrývala vrstva letitého prachu a zvenčí ji omývaly přívaly deště. Mříž byla zvenčí, za sklem.

„Skoro nic venku nevidím,“ volala dolů na Tomáše, „jenom nějaké větve.“

Tomáše přepadl další nával kašle a Monika málem spadla, jak se mu roztřásla ramena.

„Slez dolů a najdeme něco, čím to okno rozbiješ,“ kuckal Tomáš a snažil se popadnout dech.

Je pořádně nastydlý, napadlo Moniku, když slézala po Tomášových zádech a cítila, jak pod košilí celý hoří. „Hele, Tome,“ obrátila se k němu starostlivě, „nechceš si sundat ty promoklé hadry? Mám v batohu suchou teplákovou soupravu.“

„Nejdříve to okno,“ rozhlížel se Tomáš po nějakém kameni nebo kusu cihly. „A vůbec, taky jsi celá mokrá, tak si vezmi ty tvoje tepláky sama, stejně by mi byly malý.“

Monika pokrčila rameny, myslela to dobře. Mokrá je, ale zdaleka ne tak jako Tomáš, děkovala v duchu pláštěnce. A taky se tady jako on netřese horečkou a kašlem. Pátrali po podlaze

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy České temno.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.